Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованы̂.

Рекламаціи неопечатаны̂ вôльны̂ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 204. Середа 11 (23) вересня 1891. Рôкъ I.

Краєви̂ шпиталѣ.

На послѣдной сесіи поручивъ бувъ Соймъ краєвому Выдѣлови предложити основне справоздане о способѣ покрываня выдаткôвъ, колибъ була потреба ставити, побольшувати або перерабляти шпиталѣ на провінціи.

Сповняючи ту задачу, рѣшивъ краєвый Выдѣлъ предложити Соймови передовсѣмъ станъ будынкôвъ шпитальныхъ, въ якôмъ они находили ся въ 1866 р., коли Выдѣлови краєвому признано вплывъ на ихъ зарядъ, вôдтакъ выказати, що зроблено за интервенціею краєвого Выдѣлу вôдъ того часу ажь до теперь и зъ якихъ фондôвъ, а вкôнци предложити внесеня, якъ зарадити въ будучности потребамъ въ тôмъ взглядѣ.

Въ Бродахъ бувъ шпиталь мурованый въ 3-хъ низькихъ, тѣсныхъ та вохкихъ будынкахъ. Въ 1887 р. за старанємъ презеса пов. Рады поставлено новый будынокъ шпитальный, а старый зреставровано на салѣ для недугъ заразливыхъ. Фонду на се, близько 28.000 зр. доставивъ зелѣзный капіталъ шпитальный, що повставъ переважно зъ записôвъ та складокъ.

Въ Бережанахъ шпиталь помѣщеный ще й до нинѣ якъ найгôрше въ напятôмъ будынку. Въ тôмъ шпитали перебуває до 60 хорыхъ. Роздѣлене хорыхъ неможливе, а недуги заразливи̂, доставши ся разъ до того шпиталю, панують свобôдно. Всяки̂ заходы, щобы вышукати лѣпше помѣщенє чи черезъ наємъ чи збудованє нового будынку, розбивали ся о нерадивôсть громадскои рады.

Въ Дрогобичи мѣстивъ ся шпиталь вôдъ 1831 року, т. є. вôдъ свого основаня въ монастири оо. Василіянъ. Въ 1878 р., коли громада побудувала будынокъ, станула за 48.000 зр. будôвля, де мѣстить ся шпиталь за рôчнымъ чиншомъ 1850 зр.

Въ Яслѣ бувъ будынокъ шпитальный такъ маленькій, що треба було вынаймити філію. Въ р. 1874 при пôдмозѣ удѣленого краєвымъ Выдѣломъ задатку перебудовано чотиры салѣ, въ котрыхъ мѣстить ся 40 лôжокъ. Тота змѣна вôдбилась хосенно такожъ на зменшеню числа смертности.

Въ Коломыи мѣстивъ ся шпиталь въ тѣснôмъ будынку. Въ р. 1874 вôдреставровано будынокъ и добудовано дôмъ адміністраційный; пôзнѣйше побудовано павільонъ для недугъ заразливыхъ. Въ сѣмъ роцѣ домагає ся повѣтовый Выдѣлъ розширеня шпитальняного будынку.

Пôдгайцѣ умѣстили шпиталь, признаный въ 1873 р. за публичный, въ будынку вôдданôмъ шпиталеви на власнôсть. Въ кôлькохъ лѣтахъ будынокъ вôдреставровано и розширено шпиталь.

Въ Перемышли бувъ шпиталь помѣщеный якъ найгôрше. Въ 1874 р. при помочи основного фонду и позички выставила громада хорошу будôвлю, що може помѣстити 120 недужихъ.

Въ Ряшевѣ бувъ шпиталь помѣщеный въ 1866 р. въ вынаймленôмъ будынку, вохкôмъ и тѣснôмъ, котрый не мôгъ помѣстити усѣхъ зголошуючихъ ся хорыхъ. Въ 1887 р. поставило мѣсто новый будынокъ коштомъ 40.000 зр.

Самбôръ має до нинѣ власный будынокъ, котрый не має нѣякихъ условинъ гіґієнічныхъ. Всѣ заходы, щобы помѣстити шпиталь въ вôдповѣднѣйшôмъ будынку, не довели до цѣли тому, що въ цѣлôмъ мѣстѣ нема вôдповѣдного будынку, щобы вынаймити, а до будованя нового будынку громада не хоче приступити, немаючи певности, що позичка, яку треба бы затягнути, буде уморена зъ доходôвъ шпиталю, особливожъ тому, що Соймъ вôдказавъ ѣй субвенціи, о котру просила громада въ 1889 р.

Въ Сяноку бувъ шпиталь якъ найгôрше помѣщеный. Въ 1879 р. станувъ новый будынокъ на 80 лôжокъ, а въ 1890 выставили домокъ адміністраційный.

Новый Санчъ мавъ и має власный будынокъ шпитальный, однакъ не вôдповѣдно положеный середъ торговицѣ, а до того за тѣсный. Заходы краєвого Выдѣлу и громады, абы выбудовано новый будынокъ въ вôдповѣднѣйшôмъ мѣсци, на нѣчо не здали ся, головно задля браку жерелъ на роздобутокъ фондôвъ.

Въ Снятинѣ бувъ шпиталь положеный въ нанятôмъ будынку, стоячôмъ заразъ таки коло шинкôвъ и стайнѣвъ. Въ 1874 р. примѣстила громада шпиталь въ закупленôмъ будынку за 4.500 зр., котрый вже не выстає на теперѣшни̂ потребы.

Станіславôвъ має власный будынокъ, котрый въ 1874 роцѣ розширено, добудовавши крила.

Дарданелѣ и Константинополь.

(Дальше.)

Корабель нашъ, котрымъ приѣзджаємо до Константинополя, пристає въ „Золотôмъ Розѣ“ пôдъ передмѣстємъ Ґалата и мы выходимо на берегъ. Тутъ панує надзвычайныхъ рухъ. Мможество людей снуєсь улицями, а якъ рôзнородна єсть ихъ ноша такъ и всѣлякими говорять они языками, по турецки, по арабски, по французски, по нѣмецки, по анґлійскій и т. д. словомъ чиста тутъ вежа вавилоньска. Розмовитись тутъ не трудно хочь бы славянину, бо коли не стрѣтить ся якого Россіянина, котрыхъ тутъ єсть богато або Болгарина, то певно — Чеха. Нашихъ братôвъ зъ надъ Велтавы знайдете якъ Нѣмцѣвъ всюды. Въ Ґалатѣ однакожъ найбôльше проживає Грекôвъ, котри̂ тутъ майже выключно займають ся гуртовною торговлею. Ґалата єсть найбогатше и найбôльше залюднене передмѣстє Константинополя; тутъ пристають всѣ кораблѣ воєнни̂, тутъ суть аґентуры корабельни̂, урядъ мытовый, біржа и т. д. Вздовжь берега тягне ся красна широка улиця, котрою ѣде ся трамваємъ вôдъ старого моста на заливѣ ажь пôдъ саму резиденцію султана. Ґалату заложили въ 1261 р. Ґенуенцѣ, котри̂ того року мусѣли перенести ся изъ старого мѣста на другій бôкъ Золотого Рога. Зъ публичныхъ будинкôвъ нема тутъ нѣякихъ такъ дуже цѣкавыхъ хиба лишь мечеть султана Баязета прикраснои архітектуры, а вôдтакъ ще башня Ґалата побудована Ґенуенцями въ 1348 р., попôдъ котру веде теперь тунель зъ Ґалаты до Перы. Въ мечетѣ Баязета звертає особливо на себе увагу 20 кольонъ (стовпôвъ) десять зъ зеленого мармора а 10 зъ ґраніту, престолъ султана, водотрискъ и грôбъ султана Баязета, котрый сей мечеть выставивъ.

На самôмъ вершку горба, пôдъ котрымъ розложилась Ґалата, єсть турецкій монастиръ дервішôвъ. (Слово дервішь єсть перске и значить бѣдный. Дервішами называють турки тыхъ людей, що жиють по монастиряхъ и вôдправляють всѣляки̂ реліґійни̂ обряды). Цѣкаво зайти до сего монастиря вô второкъ або пятницю, коли дервішѣ около полудня вôдправляють свои реліґійни̂ танцѣ. По серединѣ стає ихъ старшій „шейхъ“ и зачинає выгравати на сопôлцѣ. Дервішѣ уставляють ся доокола него и на даный знакъ зачинають крутити ся всѣ въ одну сторону. Кождый зъ нихъ крутить ся насампередъ доокола себе, а рôвночасно всѣ доокола шейха и такъ крутять ся всѣ цѣлыми годинами доки ажь не послабнуть. Танець сей має представляти круженє звѣздъ доокола себе, а вôдтакъ доокола сонця.

Зъ Ґалаты переходимо до Перы (Пера, значить по турецки: „на тамтôмъ боцѣ“.) Ся часть мѣста єсть вже зовсѣмъ побудована на ладъ европейскій. Ще до 1870 р. представлялась она дуже погано; въ тôмъ роцѣ въ червню выгорѣла она зовсѣмъ и вôдъ того часу побудовалась на ново але вже зовсѣмъ на ладъ европейскій. Черезъ цѣлу Перу тягнесь широка и на 1200 метрôвъ довга улиця, а вздовжь неи стоять хороши̂ домы. Тутъ знаходять ся майже всѣ посольства заграничні̂, тутъ єсть межинародна почта и телеґрафъ, поліція, и тутъ найбôльше всѣлякихъ церковъ христіяньскихъ. Зъ посольскихъ будынкôвъ найкрасши̂: посольство анґлійске, французске и россійске. Лѣтомъ однакожъ мало хто тутъ зъ европейскихъ дипльоматôвъ проживає; всѣ выѣзджають до Терапіи и Буюкдере надъ Босфоромъ. Пера має такожъ два прекрасни̂ публични̂ огороды, удержувани̂ зовсѣмъ на ладъ европейскій.

Коли звернемось трохи на полудне вôдъ Перы до передмѣстя Топъ-хане а зъ вôдси пôйдемо трохи дальше вздовжь берегôвъ Босфору, то ажь теперь представить ся намъ повна характеристика Константинополя. Жадне мѣсто въ свѣтѣ не представляє такои рôзнородности будынкôвъ и домôвъ якъ Константинополь. Побôчь величезныхъ и масивно збудованыхъ палатъ, пôднимають ся тоненьки̂ вежѣ мошей, стоять окружени̂ зеленею красно збудовани̂ турецки̂ двôрки, звани̂ кіосками, а помѣжь ними розкинени̂ стари̂, дрантиви̂ и валячи̂ ся домы зъ дерева бѣднѣйшихъ Туркôвъ. Вôдъ Топъ-хане починаєсь рядъ величавыхъ палатъ, збудованыхъ вже въ новѣйшихъ часахъ, переважно за Меджіда и Абдъ-улъ-Азіса, котри̂ міліоны коштували. Абдъ-улъ-Азісъ бувъ особлившій чоловѣкъ. Вôнъ любивъ величавôсть и красу, и сыпавъ грôшми, щобы лишь вдоволити своѣй пристрасти, не пытаючи, зъ вôдки мають ихъ набрати єго міністры. Та пристрасть зруйнувала фінансы державы. Вôнъ любувавъ ся въ величавыхъ будынкахъ, хорошихъ жѣнкахъ и — дикихъ звѣряхъ. Въ єго гаремѣ було до дванацять сотъ невôльниць. Своимъ

Сокаль мае шпиталь повѣтовый, помѣщеный въ добрôмъ будынку, закупленôмъ повѣтовою Радою. Теперь задумуе повѣтова Рада перенести той шпиталь зъ рынку за мѣсто.

Стрый не мавъ зразу власного будынку шпитальняного, доперва въ 1878 р. вôддано на шпиталь хорымъ нову будôвлю, поставлену громадою при пôдмозѣ краевого фонду.

Въ Тернополи есть шпиталь до теперь якъ найгôрше помѣщеный у власнôмъ будынку. Намѣряють ставити новый будынокъ шпитальняный на 100 лôжокъ.

Въ Залѣщикахъ бувъ шпиталь умѣщеный въ тѣснôмъ будынку, вôдтакъ его розширено, однакъ наплывъ хорыхъ такъ великій, що заходить потреба дальшого розширеня.

Въ Золочевѣ бувъ шпиталь при обнятю въ зарядъ повѣту, якъ найгôрше умѣщеный, хочь посѣдавъ свôй питомый фондъ основный. Однакъ повѣтова Рада закупила зъ того фонду новый будынокъ за 24.000 зр., а зъ решты та зъ ощадностей въ господарцѣ, розширила заведене прибудованемъ пральнѣ, лютрынъ и дому передпохоронного.

Въ Жовквѣ мавъ шпиталь свôй власный будынокъ. Въ 1872 р., коли краевый Выдѣлъ поручивъ умѣстити часть божевôльныхъ въ тамошной філіи, будынокъ той вôдреставровано и поставлено офіцину коштомъ 8.184 зр.

Зъ того зôставленя показуе ся, що помѣщене нашихъ шпиталѣвъ повѣтовыхъ въ хвили, коли край перенимавъ ихъ въ свôй зарядъ, було ще вельми а вельми недостаточне.

Теперь шпиталѣ въ Дрогобичи, Яслѣ, Коломыи, Перемышли, Ряшевѣ, Сяноку, Сокалю, Станіславовѣ, Стрыю, Золочевѣ и Жовквѣ помѣщено вже, вôдповѣдно до скупыхъ средствъ нашого краю, досыть прилично.

Шпиталѣ въ Пôдгайцяхъ, Снятинѣ и Залѣщикахъ вымагають вже розширеня своихъ будынкôвъ.

Въ Бережанахъ, Самборѣ, Тернополи, евентуально въ Санчи треба конче будовы новыхъ шпиталѣвъ.

Краевый Выдѣлъ рѣшивъ представити Соймови внесеня:

а) Зъ громадами, въ котрыхъ заходить потреба умѣщеня вже истнуючого шпиталю въ новôмъ будынку, мае краевый Выдѣлъ заключати умовы, котрыми зобовязавъ бы громады до поставленя нового будынку шпитального коштомъ громады зъ правомъ реґресу до фонду основного и запасового, коли де есть, а такожь зъ правомъ побирати зъ доходôвъ шпиталю чиншь вôдъ найму нового будынку въ высотѣ, не переступаючôй ратъ амортизаційныхъ вôдъ выданои зъ громадского фонду сумы, чи то власнои, чи позиченои и то доти доки тота сума не буде уморена.

б) Краевый Выдѣлъ не буде предкладати Соймови прошень репрезентацій повѣтовыхъ и громадскихъ о признане заложеныхъ ними шпиталѣвъ за загальни̂ и публични̂ заведеня, коли не вôддадуть шпиталеви на власнôсть того будынку, въ котрôмъ шпиталь мѣстить ся, разомъ зъ цѣлымъ уладженемъ внутрѣшнымъ и коли не зобовяжуть ся фундаційнымъ актомъ оплачувати на будуще зъ власныхъ фондôвъ, безъ претенсій до фонду краевого або шпитального — всякихъ надзвычайныхъ выдаткôвъ, полученыхъ зъ зарядомъ шпиталю, чи то на нову будову, чи на добудоване, чи перебудоване дарованого будынку, чи вкôнци на внутрѣшне уладжене добудовавыхъ частей.

Перегляд политичный.

Спôльни̂ конференции міністрôвъ закôнчились вчера. Зачувати, що міністерство вôйны въ выду енерґічного выступленя обохъ міністрôвъ фінансôвъ попустило значно изъ своихъ жадань и длятого нема обавы, щобы рôвновага буджетова була нарушена. Ц. к. бюро кореспонденційне доносить навѣть выразно, що оба правительства выказали бажане, щобы черезъ высши̂ жаданя военнои управы не настала нѣяка змѣна въ буджетахъ маючихъ предложити ся обома міністрами фінансôвъ. Пôдвысшене военного буджету не буде бôльше выносити якъ 6 до 8 міл. зр.

Пôсля Montagsrevue мае бути скликана Рада державна межи 7 а 10 жовтня и заразъ приступить до нарады надъ буджетомъ на 1892 р. Згадана ґазета есть того погляду, що палата послôвъ упораесь скоро зъ буджетомъ, бо разъ вôдносины партій парляментарныхъ въ засадѣ не змѣнили ся а вôдтакъ и дебата буджетова не прибере великихъ розмѣрôвъ. Спôльни̂ делеґаціи мають зôбрати ся дня 7 падолиста.

Зъ Петербурга доносять, що добровольна россійска фльота дôстала приказъ перевезти до пять недѣль зъ Кавказу черезъ Батумъ до Севастополя и Одессы 8 до 10 тѣсячѣвъ воякôвъ.

Вôдъ якогось часу роблять ся въ Петербурзѣ безнастанно и то днями и ночами пробы зъ бальонами военными. Міністерство вôйны закупило въ послѣдныхъ часахъ значну скôлькôсть бальонôвъ найновѣйшои конструкціи и богато апаратôвъ фотоґрафічныхъ.

Пôсля найновѣйшихъ вѣстей зъ Петербурга пануе на афґаньской граници повный спокôй.

Въ добре поинформованыхъ кругахъ берлиньскихъ говорять, що въ теперѣшну пору не грозить нѣяка небезпечнôсть зъ балканьского пôвострова а збираюча ся и чимъ разъ грознѣйша небезпечнôсть въ Хінахъ займае такъ цѣлу увагу Франціи, що она змушена уникати всякихъ запутанинъ въ Еропѣ.

Вже и берлиньскій Tageblatt звертае увагу на потребу збôльшеня военного буджету въ Австріи. Ґазета ся обговорюе вправдѣ дуже симпатично послѣдни̂ австрійски̂ маневры, але доказуе подôбно якъ звѣстна брошура о военнôмъ буджетѣ въ Австріи недостачу офіцирôвъ въ австрійской арміи, потребу збôльшеня компаній вже въ часѣ мира и т. д.

Вѣсти, будьто бы Россія и Франція задумували поробити якись спôльни̂ кроки, щобы спонукати Анґлію уступити ся зъ Египту, суть зовсѣмъ безпôдставни̂. Правительство россійске есть такожь противне межинародной конференціи въ справѣ отвореня Чорного моря для военныхъ фльотъ чужихъ державъ. Ухвалу въ сѣмъ дусѣ уважала бы Россія за причину до вôйны.

Политики ломили собѣ голову, яке становище займе новый великій везиръ Джевадъ-паша, чи вôнъ стане по сторонѣ Россіи и Франціи чи по сторонѣ тридержавного союза а вôнъ розпочавъ свою дѣяльнôсть чисто внутрѣшными справами. Насампередъ заказавъ правовѣрнымъ магометанамъ заходити до шинкôвъ и теперь поліція ихъ зъ вôдтамъ гонить, а вôдтакъ выдавъ приказъ, що въ лазняхъ не смѣе бути служба понизше 25 лѣтъ.

Бувшому везирови Кіямилеви-пашѣ вызначивъ султанъ на доказъ своеи прихильности для него и щобы заперечити всѣ ложни̂ поголоски ажъ 30 тысячѣвъ пястрôвъ (3000 зр.) мѣсячнои пенсіи.

жѣнкамъ ставивъ вôнъ прекрасни̂ кіоски и украшавъ ихъ стѣны у внутрѣ дорогими футрами, золототкаными коврами, золотомъ та дорогимъ камѣнемъ. Всѣ ти̂ палаты та кіоски стоять нинѣ пусткою мовъ зачаровани̂, якъ бы чекаючи, чи щаслива чия рука не воскресить въ нихъ давне житє. Дарма описувати тутъ всѣхъ ихъ красу, тожь приглянемось лишь кôлькомъ найважнѣйшимъ палатамъ, які̂ розложились тутъ надъ Босфоромъ.

Оглянувши въ Топъ-хане величезну касарню артілеріи и фабрику пушокъ та прекрасный мечетъ Махмудіе, котрый есть взôрцемъ будовы для всѣхъ теперѣшныхъ мечетôвъ а наконець ще и водотрыскъ, котрого стѣны обложени̂ синими кафлями, ґранітомъ и пурпуровымъ алябастромъ, переѣзджаемо дальше трамваемъ попри мечетъ султанки Валіды и театръ до давнои султанскои резиденціи Дольма-Баче-Серай. Есть то прекрасный новѣйшій вже будынокъ весь зъ бѣлого мармору, котрого фронтъ есть 800 метрôвъ довгій, и мае бôльше якъ триста комнатъ, зъ котрыхъ кожда инакше украшена. Красу тыхъ комнатъ годѣ описати; чоловѣкъ просто своимъ очамъ не вѣрить, коли то все видить, ему здаесь, що есть въ якомсь зачарованôмъ замку. За сею палатою пôднимае ся величезный будынокъ, котрый займае бôльше якъ чотыри тысячѣ квадратовыхъ сяжнѣвъ не вчисляючи въ то городôвъ; есть се школа для войсковыхъ лѣкарѣвъ а рядомъ зъ нею стоить и касарня кавалеріи.

За Дольма-Бахче есть лѣтна султаньска резиденція звана Чіраґанъ а коло неи 19 домôвъ молитвы, мѣжь котрыми 9 мечетôвъ и кôльканацять прекрасныхъ кіоскôвъ. Чіраґанъ побудувавъ султанъ Абдъ-улъ-Азісъ въ 1870 р. Трошки на пôвнôчь вôдъ Чіраґану есть резиденція теперѣшного султана, Абдъ-улъ-Гаміда, звана Илдісъ-Кіоскомъ, що значить по нашому „звѣздистый двôръ." Тутъ проживае якъ на турецкого султана зовсѣмъ скромненько той, котрого повный титулъ есть: „Царь надъ царями, князь надъ князями, роздаватель коронъ, тѣнь Бога, володѣтель Чорного и Бѣлого моря, Азіи и Европы."

Палата Илдісъ-Кіоскъ подобаюча трохи на монастиръ, трохи на анґлійску віллю займае зô всѣма будынками великій простôръ на скалистôмъ горбику надъ Босфоромъ. Палата султаньска есть обведена доокола муромъ и трудно до неи дôстати ся. Самъ кіоскъ султаньскій стоить середъ прекрасного парку, въ котрôмъ повно ставкôвъ и штучныхъ водотрыскôвъ а побôчь него стоить ажь повныхъ 12 другихъ кіоскôвъ, котрыхъ вôкна заслонени̂ густыми деревляными решѣтками. То знакъ, що тутъ мешкають жѣнки. Въ пятьохъ зъ тыхъ кіоскôвъ мешкають „кадіны" або перши̂ жѣнки султана, въ другихъ пятьохъ жѣнки другого ряду, въ однôмъ султанка-мати а въ однôмъ начальниця гарему. Коли зважимо, що въ кождôмъ зъ тыхъ дворôвъ мусить бути що найменше 50 людей, то легко спôзнати, що Илдісъ-Кіоскъ мусить бути досыть густо залюдненый. Кіоски теперѣшныхъ султанокъ не суть такъ богато украшени̂, якъ бували н. пр. за султана Абдъ-улъ-Азіса; теперѣшный султанъ украшуе ихъ лишь рожами, що ему далеко дешевше приходить. Кіоски першихъ пятьохъ жѣнокъ, обсаджени̂ доокола червоными рожами а кіоски другихъ пятьохъ жѣнокъ, зъ котрыхъ що року одна вôддае ся за якого молодого достойника дворского, обсаджени̂ бѣлыми рожами. Рожа есть на Веходѣ взагалѣ дуже улюбленымъ цвѣтомъ, котрый навѣть въ релиґіи магометаньской грае не послѣдну ролю. Въ коранѣ (книзѣ вѣры магометаньскои) стоить, що коли пророкъ Туркôвъ, Магометъ ѣхавъ на кони до неба и такъ утомивъ ся, що ажь зъ него и зъ коня пôтъ капавъ, то зъ каплѣвъ пророка зацвила червона рожа а зъ каплѣвъ коня бѣла; тамъ, де капнувъ пôтъ зъ архангела Гавріила, котрый его провадивъ до неба, тамъ зновъ зродилась жовта рожа.

Але не треба думати, що Абдъ-улъ-Гамідъ то султанъ, якъ декотри̂ давнѣйши̂, що лишь сидѣли въ гаремѣ. Вôнъ чоловѣкъ спокôйный, тихій и роботящій, котрый цѣлыми днями займаесь справами своеи державы, притôмъ розумный, але и вѣчно налляканый и черезъ то трохи недовѣрчивый. Вôнъ рядить самъ въ державѣ, а не міністры. Що дня мусять міністры складати ему рапорты и приносять ему всѣляки̂ акты, котри̂ вôнъ прочитуе и на другій день вôддае имъ назадъ, подописувавши до нихъ зъ боку свои замѣтки. Въ вôльныхъ хвиляхъ, звычайно раненько, — Абдъ-улъ-Гамідъ встае дуже рано — йде вôнъ до города на прохôдъ и тутъ оглядае кожде деревце, кожду грядочку. По проходѣ перечитуе або акты або ґазету, котру пишуть для него два найбôльши̂ его вѣрники, подаючи въ нѣй найважнѣйши̂ выписы зъ всѣлякихъ ґазетъ, особливо то, що говорить свѣтъ о нѣмъ и его державѣ. Обѣдъ у султана тревае коротко, навѣть ґалеви̂ обѣды не тягнуть ся довше якъ

Новинки.

— **Є. Ексц. п. Намѣстника Ґр. Баденіого** принимавъ въ недѣлю Є. Вел. Цѣсарь на приватной авдіенціи.

— **Справы особистѝ.** Дръ Витовтъ Коритовскій, віцепрезидентъ краєвои дирекціи скарбу приѣхавъ до Львова.

— **Конкурсъ.** На посаду старшого комісаря, евентуально комісаря, а такожь на посаду концiпієнта при Дирекціи поліціи у Львовѣ розписано конкурсъ въ речинцемъ поданъ до 10 жовтня с. р. до Президіи Дирекціи поліціи у Львовѣ.

— **Службову присягу** на руки Намѣстника зложили дня 2 с. м. новоименованѝ урядники „Заведеня убезпеченя робôтниковъ вôдъ выпадковъ для Галичины и Буковины у Львовѣ“ пп.: Людвикъ Поґурскій, касієръ; Симеонъ Хандересъ, ліквідаторъ; Володиславъ Желехôвскій, адьюнктъ; Иванъ Кемпиньскій и Маріянъ Ґурскій, асистенты; Каз. Борковскій, Робертъ Айґнеръ и Василь Хойнацкій, практиканты.

— **Новѣтова Рада въ Рудкахъ** уконституувала ся дня 17 с. м. въ той способъ, що на презеса выбрано ґр. Андрѣя Фредра, на заступника п. Казим. Курка. До Выдѣлу ввойшли пп.: Альбінъ Райскій, Мечиславъ Левицкій; оо.: крил. Мих. Камѣньскій, Мих. Матковскій и Мих. Косъ.

— **Испыты кваліфікаційнѝ** для учителѣвъ шкôлъ народныхъ звычайныхъ и выдѣловыхъ розпочались передъ львôвскою комісією вчера т. є. въ понедѣлокъ испытомъ письменнымъ. Кандидатôвъ и кандидатокъ зголосило ся 118. Испыты устнѝ розпôчнуть ся въ четверъ о 8-ôй годинѣ рано. Яко членъ испытовои комісіи бере участь такожь посолъ до Рады державнои, проф. Олександеръ Барвѣньскій.

— **Монсіньоръ Чяска** — якъ доносять зъ Риму — є великимъ знатокомъ всхôдныхъ обрядôвъ церковныхъ и всхôдныхъ языкôвъ и тому власне заименувавъ єго Папа делеґатомъ на рускій синодъ у Львовѣ. Крôмъ того є ще Преосв. еп. Чяска чоловѣкомъ глубокои науки, и ся головно поставила єго на епископскôмъ престолѣ, о котрый вôнъ, бувши смиренымъ монахомъ закона св. Августа зовсѣмъ не убѣгавъ ся.

— **Щедрый даръ.** Ґрафиня Марія зъ Голѣєвскихъ Чарковска жертвувала на интернатъ для кандидатокъ женьскои семінаріи учительскои у Львовѣ 20.000 зр. За тѝ грошѣ має побудувати ся або закупити ся дôмъ на бурсу для дѣвчатъ, котрѝ хотять посвятити ся учительскому званю, а не маючи помочи и належитои опѣки, мусять гôрко и тяжко неразъ бороти ся, щобы наукою добити ся куска хлѣба. Справою того интернату занимає ся комітетъ, до котрого входять учителѣ женьскои семінаріи учительскои у Львовѣ.

— **Змѣна властителѣвъ.** Въ снятиньскôмъ повѣтѣ закупила маєтность Борщѣвъ вôдъ Бретлєра и Бехера п. Пузинова, а маєтность Тучапы купивъ вôдъ Хаима Ернста п. Богосевичъ, Вôрменинъ зъ Мілієва на Буковинѣ.

— **Убійство.** Сеи недѣлѣ зôйшли ся около 5 год. зъ полудня два муларѣ, Андрѣй Паличакъ и Іосифъ Романъ до шинку Герша Дікера при Валовôй улици. Зайшла мѣжь ними бесѣда а вôдтакъ и суперечка. Мабуть пôдохоченый Андрѣй Паличакъ въ злости вхопивъ за сифонъ (фляшку зъ содовои воды) и почеступавъ нимъ товариша кôлька разôвъ такъ мôцно въ голову, що той упавъ зôмлѣлый зъ болю на землю. Шинкарь подвѣгъ Романа зъ землѣ и положивъ єго на лавцѣ а Романъ заразъ заснувъ — а 7-ôй годинѣ рано заснувъ вже на вѣки. Паличака арештували.

— **Пропавъ женихъ ще нѣмъ оженивъ ся.** Вечеромъ сеи недѣлѣ мало вôдбути ся въ однôмъ зъ тутешныхъ костелѣвъ вѣнчанє якогось Юстина Рихлицкого зъ кухаркою Апольонією Берекъ. Прибрана у весѣльнѝ шаты панна „молода“, тужно поглядала на дверѣ, коли появить ся п. „молодый“ що ще десь рано пôйшовъ купувати обручки зъ одержаного напередъ завдатку зъ приданого въ квотѣ 55 зр. Розôслала за нимъ по мѣстѣ дружбôвъ, готовыхъ до сповненя своє найповажнѣйшои службы — послуги передъ вôлтаремъ — та дарма! Весѣльна дружина засѣла вечеромъ сама до стола, а зажурена п. молода пôйшла на поліцію звѣдатись, чи не приключилось ѣй нареченому яке лихо, а особливожь, чи не моглабъ она якимъ способомъ побачити ся зъ нимъ и поговорити кôлька слôвъ про весѣльный задатокъ....

— **Нагла смерть.** Въ Сокали померъ нагло на ударъ апоплектичный тамошный адвокатъ дръ Ґольдберґъ.

— **Крадѣжь** Сими часами пробивъ якійсь злодѣй муръ въ будынку податкового уряду въ Сокали и добувъ ся до канцеляріи, де находила ся зелѣзна каса податкова. Злодѣй пробовавъ достати ся до касы, однакъ се єму якось не удало ся, тому мусѣвъ вдоволити ся лише малою грошевою квотою, яку подибавъ въ однôмъ столику, и зъ тымъ опустивъ урядъ.

Всячина.

— **Величезне жерело нафты** добуто сими днями въ Баку въ Россіи, надъ озеромъ Каспійскимъ. Жерело то бухало отворомъ на пôвтора стопы въ промѣрѣ широкою струєю черезъ десять днѣвъ и то зъ такою силою, зъ якою летить куля выстрѣлена зъ арматы. Жерело то давало черезъ той часъ пôсля приближеныхъ обчисленъ двѣста тысячѣвъ сотнарôвъ нафты на добу. Єсть то отже найбôльше жерело яке доси добуто.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ужитокъ муки изъ зрослого збôжа.

Коли пôдчасъ живъ бувають великѝ зливы, то часто зрастає ся дуже богато жита и пшеницѣ такъ, що они лишь дуже мало або и зовсѣмъ непридатнѝ на хлѣбъ. Не легко оцѣнити, кôлько черезъ то пропадає збôжа придатного на хлѣбъ и о скôлько черезъ то, особливо здорове, не зросле жито, мусить ити въ цѣнѣ въ гору. Найгôрше терплять на тôмъ малѝ господарѣ, котрѝ не лишь не можуть знайти купця на своє зопсоване збôже, але и не можуть муки зъ него уживати на хлѣбъ. Але богато и другихъ людей, що печуть хлѣбъ дома, мають черезъ то немало страты, купуючи муку изъ зрослого збôжа, бо не можуть єи вôдтакъ на хлѣбъ ужити. Не вôдъ рѣчи отже буде розказати тутъ про досвѣдъ, якій зробивъ саскій хемікъ Леманъ въ Вайдліцъ коло Бавценъ въ Саксоніи.

Саске міністерство дѣлъ внутрѣшныхъ поручило було Леманови розслѣджувати хемічно всѣлякѝ артикулы поживы и вôнъ взявъ ся мѣжь иншимъ розслѣджувати, о скôлько зросле збôже єсть придатне на поживу. При тôмъ прийшовъ вôнъ до того переконаня, що мука изъ зрослого збôжа черезъ то єсть недобра на хлѣбъ, що въ зернѣ, коли оно скôльчить ся, розпускає ся такъ званый клейникъ (клєберъ), та часть муки, котра робить тѣсто и надає єму пружистости, та причиняєсь до того, що тѣсто даєсь вытягати, а вôдтакъ ще крохмаль въ зернѣ и муцѣ переходить въ цукоръ. Дальше переконавъ ся вôнъ, що сôль має ту силу, що не допускає, щобы клейникъ розпускавъ ся и черезъ то надає єму назадъ ту власнôсть творити тѣсто.

На пôдставѣ сего досвѣду, робивъ вôнъ отже дальшѝ досвѣды въ войсковôй пекарни въ Дрезднѣ. Вôнъ взявъ мѣру жита, що важила 160 фунтôвъ. Майже кожде зерно того жита було скôльчене. Вôнъ змоловъ то жито и дôставъ зъ него 102 фунты доброи муки, 17 фунтôвъ послѣднѣйшои, 15 и пôвъ замѣснои, 16 и пôвъ фунта ґрису, а на ометицю и другу страту припало 9 фунтôвъ.

Зъ доброи муки взявъ вôнъ 40 фунтôвъ и додаючи 31 фунтôвъ воды и квасного тѣста розчинивъ тѣсто, якъ то звычайно робить ся, на хлѣбъ. Коли вôдтакъ зъ того тѣста спечено хлѣбъ, то показало ся, що бохонцѣ, котрѝ передъ тымъ ще точно вôдважено, въ печи дуже порозлазили ся, поробили ся зъ нихъ пляцки, шкôрка зовсѣмъ вôдставала а въ серединѣ бувъ грубый ажь синявый закалець. Колижь другимъ разомъ додано до тѣста соли розпущено насамперѣдъ въ водѣ и то на кождѝ три фунты муки по лутови и одной третинѣ (значить ся на пôвтора кôльо муки одно дека соли розпущенои въ водѣ), то хлѣбъ бувъ вже зовсѣмъ красный, вырôсъ добре, въ серединѣ бувъ пухкій и смачный. Досвѣды зъ мукою изъ зрослои пшеницѣ не выказали доси доброго успѣху и для того роблять ся дальше.

Показуєсь отже, що достаточный додатокъ соли до житного тѣста хочь бы й зъ муки изъ зрослого жита, робить то, що хлѣбъ буде добрый. При тôмъ треба мати ще и то на увазѣ, що достаточна скôлькôсть соли причиняєсь до легкого травленя хлѣба и не допускає, щобы вôнъ борзо плѣснѣвъ.

Торгъ збôжемъ.

22 вересня	Львôвъ	Тернопôль	Подволочиска	Ярославъ
Пшениця	10—10·25	9·70 10·—	9 50 10·10	10 —10 50
Жито	8·00—8 65	8·— 8 40	8· —8 50	8·25— 8 70
Ячмѣнь	6·50—7·70	6·——7 25	6·——7·—	6·50—8·—
Овесъ	7·00—7·30	6 80 7·—	6·70—7 —	7·00—7 40
Горохъ	6·50—9·—	6·50 8·—	6·25 9·—	6·50—9·—
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	13.—13.50	13·—13 —	13·—13·25	13·—13 50
Хмель	55·—60·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	42·—52·—	41·—48·—	41·—47·—	42·—52·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	17·—17·70	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ вôдъ 18·50 до 19·50 зл.

Жито пошукує ся.

Хмель вôдъ 55·— до 60·— за 56 кильо

Телеграмы.

Вѣдень 22 вересня. Вчера закôнчились спôльнѝ конференціи міністрôвъ пôдъ проводомъ Є. Вел. Цѣсаря. — Померъ тутъ професоръ ґісторіольоґіи, дръ Ведль.

Римъ 22 вересня. Папа выславъ до кард. Шенборна въ Празѣ, до архіеп. Кременца въ Кольоніи и кôлькохъ другихъ князѣвъ церкви письмо, въ котрôмъ выступає противъ поєдинкôвъ.

Софія 22 вересня. Кн. Фердинадъ выѣхавъ вчера зъ Сандровы до Шумлѣ на маневры.

Лондонъ 22 вересня. Репрезентантъ чілійскій дôставъ вѣсть потверджуючу смерть Бальмаседы.

годину. Стравы подають якъ за султана Абдъ-улъ-Азіса на золотыхъ и срѣбныхъ полумискахъ. Служба при столѣ убрана зовсѣмъ по европейски, лишь має на головѣ червонѝ папочки (фесы). Разъ въ тыждень — звычайно въ четверъ — иде султанъ зъ кôлькома вѣрными слугами въ гостину до своеи першои жѣнки. Коли султанъ являєсь публично, то выѣздить завсѣгды на кони; тогди бубнять и трублять, музика грає а все войско и нарôдъ витають єго грôмкими окликами.

На всхôдну пôвнôчь вôдъ Илдісъ-Кіоску и Чіраґану тягне ся вже попадъ Босфоръ цѣлый рядъ мѣсцевостей, котрѝ, хочь ще належать до Константинополя, подобають бôльше на села, повнѝ густыхъ лѣсковъ циприсовыхъ, морвовыхъ и лавровыхъ, зъ-посередъ котрыхъ на мальовничихъ горбахъ выглядають численнѝ палаты, мошеѣ, кіоски и двôрки богатшихъ Туркôвъ и европейцѣвъ. Мѣсцевости тѝ то: Ортакеи, Куру-чесме, Арнауткеи, Бебекі, Терапія и Буюкдере, двѣ послѣднѝ вôддаленѝ вôдъ мѣста около пять миль дороги. Но мы не пôйдемо ажь туды а вернемось до старого мѣста, до Стамбула.

(Конець буде.)

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Оголошеня до *Народнои Часописи* принимае Контора **Льеопольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

Ретельна и користна пропозиція.

Особа интелиґентна могуча сейчасъ вложити яко пожичку до вже истнуючого, цѣлкомъ певного интересу 3 до 5 тысячей злр. отримае крôмъ вôдповѣдноп забезпеки капиталу, вôдповѣдне помешкане и цѣле удержане, а о скôлько буде мôгъ бути ужитымъ въ дѣлѣ, (хотяй бы лишь до проваджена касы въ склепѣ) одержить осôбну нагороду.

Близша вѣдомôсть у п. **Болеслава ЛЯСКОВСКОГО у Львовѣ,** ул. Пекарска, ч. 21.

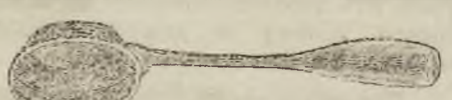
АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручае:

Знаменитй средства до консервованя зубôвъ и яселъ и удержаня ямы губнои въ цѣлковитôй чистотѣ, именно **Порошокъ до зубôвъ** салициловый и зъ руты надае зубамъ снѣжну бѣлôсть и не ушкоджуючи цѣлкомъ шклива хоронить ихъ передъ спорохнѣлостію.— Цѣна шкатулки 25 и 35 кр.

Вода анатеринова, настôй на зѣляхъ антисептичныхъ, а также и **вода салицилова,** котрои пару капель розпущенныхъ въ шклянцѣ воды, по выполоканю губы усувае зъ неи неприятный смакъ, а также забеспечуе ясла передъ всѣми **слабостями.**

Хиньске срѣбло

въ найславнѣйшои фабрики и въ найлѣпшôмъ, одинокôмъ родѣ, фасонъ гладкій, тревалый и красный. Ложка зр. 1·42, ложечка 73 кр., нôжъ зр. 1·42, вилки зр. 1·42, десеровый ножикъ 1·05, вилки 1·13, ложечка до чорнои кавы 55 кр., пôдставки пôдъ ножѣ дюжинъ зр. 3.50, 5·40 и 7·20, ситко до гербаты 75 кр. Також суть лѣхтарѣ, канделябры, тацы, стажеры, цукорницѣ и т. п. Цѣны сталй. Цѣнники на жаданє.

Казіміръ Левицкій,

Львôвъ, улиця Трибунальска.

Головный складъ для Галичины.

Мешканьцѣ Львова!

можуть хôснувати ся знаменитымъ вынаходкомъ

проф. Соксельета

молоко стерилізоване

пôсля методы того професора, есть найлѣпшимъ зъ штучныхъ кормôвъ для немовлятъ и заступае цѣлкомъ кормъ грудный.

Дѣти, скормленй тымъ молокомъ не слабують на жаднй слабости жолудковй або кишковй и въ загалѣ не пôдлягають такъ легко слабостямъ.

Цѣна мѣсячного кормленя 180 фляшокъ 7 зл.

Молоко коштуе найменше два разы тôлько.

Проспекта и поясненя даромъ. Замовленя приймае

Контора Льеопольда Литыньского,

у Львовѣ, при улицѣ Валовôй ч. 14 (побôчь Центральнои Каварнѣ.

SANS RIVAL MAGASIN GORSET DE PARIS

у Львовѣ Пляцъ Галицкій ч. 15.

въ гмаху Банку гипотечного поручае правдивй паризкй **Горсеты дамскй** найновшого фасону теперѣшного сезону: зъ короткимъ бедромъ и долгимъ станомъ à la Sirène C. P. à 3·50, 4·50, 5·—, 6·50, шарй, креме и бѣлй. — Nouveautes Corset Stefanie à 3·50, 4·—, 5·—, Brykle на 5 гузиковъ. — Corset Kirass 36—38—40 цтм, довгій, франц. нитяный Дрелихъ à 3, 3·50, 4, 5, 6. — Corset Panzer 34—36 цтм. довгій франц. нитяный Дрелихъ à 2·50, 3, 4, 5.

Всякй части рôжнои величины суть завше на складѣ вôдъ 1.50—20 зр.

Всякй замовленя зъ провинціи выконують ся якъ найскорше.

Въ мѣйскôмъ бюрѣ, (готель Жоржа), выдае ся **карты объѣзднй,** котрй приносять знижку 25—30% за звычайными білєтами.

Тоже выдае ся **звычайнй карты подорожнй** на лінію Кароля-Людвика по ориґінальнôй цѣнѣ.

Мѣйске бюро Кароля-Людвика Зелѣзниця.

Іосифъ І. Ляйнкауфъ.

Кефиръ.

Зъ кавказкихъ грибкôвъ незрôвнане средство диететичне, выраблие фабрыка выробôвъ гиґіенично - диететичныхъ **Льеопольда Литыньского** у Львовѣ и высылае щоденно свѣжій, на провинцію въ певныхъ означеныхъ ôдступахъ часу, числячи якъ найтаньше за опакованье.

Кефиръ есть найлѣпшимъ зъ истнуючыхъ средствъ ôджививчихъ, а въ недугахъ жолудка найрадикальнѣйшимъ лѣкомъ. Цѣна фляшки 15 к., зъ фляшкою 25 кр.

Адреса: Фабрика **Льеопольда Литыньского,** Пекарска 21, або контора Л. Литыньского при ул. Валовôй, ч. 14.

Понеже новою уставою торговельно-промысловою строго заборонено домокружну продажь вещей церковныхъ обѣзджаючимъ по селахъ и мѣсточкахъ, всякй вещй церковнй, якъ фелоны, хоругвы и прч. спродавати, — проте поручае:

ТОРГОВЛЯ РѢЧЕЙ ЦЕРКОВНЫХЪ
АНТОНІЯ СТАХІЕВИЧА

въ Тернополи,

Всечестнѣйшому Духовеньству, Брацтвамъ церковнымъ велико заосмотреный складъ матерій церковныхъ на фелоны и спродае по цѣнахъ зниженыхъ **фелоны** (свѣтлй, багрянй, зеленй и чорнй):

зъ вовняного найлучшого адамашку по зр. 30, 34, 40,

зъ пôвшовковыхъ матерій французкихъ по зр. 45, 52, 58, 65.

зъ шовковыхъ матерій французкихъ по зр. 70, 80, 90. 100 и висше.

Хоругви брацкй зъ вовняного найлучшого адамашку зъ вышитыми крестами по зл. 20. зъ образами по зл. 30. — **Хоругви шовковй** по зл. 70 и 75.

Всяку утварь церковну, якъ шалѣ до монстранціи, бурсы, дальматики, стихарѣ и прч. въ великôмъ выборѣ на складѣ.

Направы фелонôвъ принимае ся.

Упрашаю всякй замовленя впростъ до торговлѣ моеи адресувати. На желане высылаю готовй церковнй до выбору, або прôбки матерій.

Гербата россійска.

Перша краєва фабрика товарôвъ плятерованыхъ, зовимыхъ **хиньске срѣбло**

ЯКУБОВСКІЙ & ЯРРА

Львôвъ, Ринокъ ч. 37. Краковъ, Ринокъ ч. 26.

поручають:

Предметы служачй до ужитку церковного и домового, ôдповѣднй на **выправы слюбнй, подарунки,** у великôмъ выборѣ **по приступныхъ цѣнахъ.**

Репарации, срѣбленя и золоченя всѣхъ въ се званье входячихъ предметôвъ, **тревало и дешево.**

Цѣнники на жаданье оплатно, опакованье безплатно. 1—1.

Самовары Тульскій.

Терпите ломане руки або ноги, рване, гостець, ревматизмъ, котрй вамъ особенно долягають въ порѣ вогкôй дощевôй?

Читайте якъ помагае въ такихъ терпѣняхъ:

„Excelsior“

Подяка. Всч. п. Брониславъ Виткевичь, аптикарь у Львовѣ.

Мило менѣ переслати В. Всечестности мои найсердечнѣйшй слова подяки за Вашъ дѣйстно чудесный *Excelsior*. Страшнй терпѣня, якй выдержавъ я зъ кождою змѣною воздуха, довгй лѣта треваючй болѣ въ костяхъ ногъ, котрымъ нѣ одна сѣрчана купѣль помогчи не могла — перестали, якъ-бы чудесною рукою ôднятй, по натертю кôлькохъ фляшокъ „Excelsior“-а. — Вдячнôсть моя для Васъ Пане тревати буде якъ довго жити буду, а першимъ еи вôдгомономъ най будуть тй слова моеи подяки.

Краковъ, 16 лютого 1891. **Антоній Гордыньскій.**

Такихъ подякъ получивъ вынаходець „Excelsiora“ тысячѣ — бо кождому помагае скоро и разъ на всегда.

Спроваджувати можна найменьше 2 фляшки, котрй коштують по 60 кр. в. а. разомъ 1 зр. 20 кр. — Треба надôслати 1 зл. 50 кр. т. е. за 2 фляшки „Excelsiora“ оплату почтову и опакованє.

Прошу адресовати **В. Виткевичь,** аптикарь, Львовъ-Пôдзамче.

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.